

OBSAH.

Úvod	1
----------------	---

Část první.

VĚDECKÁ PRŮPRAVA K MANŽELSKÉMU PRÁVU.

Díl I. Základní pojmy o manželství.

Čl. 1. Výměr manželství	3
1. Definice manželství	3
2. Smlouva podstatou manželství	4
3. Jedinost manželské smlouvy	5
4. Nerozlučnost manželské smlouvy	5
5. Zvláštnost manželské smlouvy	6
6. Předmět a účel manželské smlouvy	6
Čl. 2. Terminologie manželství	7
1. Gamos	8
2. Matrimonium	8
3. Manželství	9
4. Ehe	9
Čl. 3. Posvátnost stavu manželského	10
1. Manželství mimokřesťanské	10
2. Manželství svátostné	11
3. Poměr svátosti k manželské smlouvě	12
4. Udělovatel svátosti	13
Čl. 4. Druhy manželství	14
1. Matrimonium ratum	14
2. Matrimonium ratum et consummatum	14
3. Matrimonium legitimum	15
4. Matrimonium putativum	15
5. Matrimonium clandestinum	15
6. Matrimonium conscientiae	15
7. Matrimonium praesumptum	16
8. Matrimonium invalidum	17
9. Matrimonium morganaticum	17
10. Matrimonium civile	17

Díl II. Dějiny práva manželského.

Úvodem	18
Čl. 1. Osudy manželství předkřesťanského	18
1. Věk patriarchů	18
2. Pokles manželské morálky	19
3. Pod zákonem Mojžišovým	19
4. Manželské překážky židovského práva	20

5. Právní poměry židovské ženy	21
6. Právo levirátní	21
7. Lístek zapuzení	21
Čl. 2. Dějinný vývoj manželství křesťanského	22
1. Vliv práva židovského	22
2. Vliv práva římského	23
3. Vliv práva germánského	23
4. Samostatné právo kanonické	23
5. Tridentské právo manželské	24
6. Předlohy na sněmu vatikánském	25
7. Kodifikace manželského práva	26
8. Manželské právo církví východních	26
Čl. 3. Bludné názory o manželství	28
1. Evoluční teorie manželská	28
2. Promiskuita	29
3. Únos žen	29
4. Koupě žen	30
5. Gynaikokracie	30
6. Mnohoženství	31
7. Útok na svátost	31
8. Manželství na zkoušku	32
9. Škodlivost celibátu	32
10. Ius primae noctis	33
11. Eugenická sterilisace	33

Díl III. Zákonodárná a soudní moc církve ve věci manželství.

Úvodem	34
Čl. 1. Věcná příslušnost církve k manželství	34
1. Posvátnost manželství	34
2. Svátost manželství	35
3. Historický důkaz	35
4. Manželské soudnictví	36
5. Závaznost zásnubu	36
6. Stanovení manželských překážek	36
7. Určení formy sňatku	37
Čl. 2. Osobní podřízenost kanonickému právu manželskému	37
1. Manželství katolických snoubenců	38
2. Manželství pokřtěných nekatolíků	38
3. Manželství smíšená	39
4. Manželství nekrtěných	39

Díl IV. Státní právo manželské.

Úvodem	40
Čl. 1. Pravomoc státu na manželství	40
1. Manželství křesťanské	40
2. Rozhraní moci soudní v záležitostech manželských	42
3. Manželství osob nekrtěných	42
Čl. 2. Pojem občanského manželství	44
1. Obsah a smysl manželského zákonodárství	44
2. Způsoby občanského sňatku	44

3. Odmítavé stanovisko církve	45
4. Nábožensko-mravní vady civilního manželství	46
5. Kanonické následky civilního sňatku	46
Čl. 3. Ukázky občanského práva manželského	47
1. Nizozemí	48
2. Anglie	48
3. Spojené státy severoamerické	48
4. Francie	48
5. Země rakouské	48
6. Slovensko (země uherské)	51
7. Říše německá	52
8. Itálie	53
9. Švýcarsko	53
10. Státy severské	53
Čl. 4. Občanské právo manželské v republice Československé	54
1. Prameny manželského práva	54
2. Manželský zákon ze dne 22. května 1919	55
3. Pokus revise občanského práva manželského	56

Část druhá.

PLATNÉ PRÁVO MANŽELSKÉ.

Úvodem	58
-------------------------	-----------

Díl I. O právních úkonech přípravných.

Čl. 1. O zasnubu a jeho právní povaze	59
1. Pojem zasnubu	59
2. Osobní způsobilost k zasnoubení	60
3. Věcné podmínky platného zasnoubení	62
4. Způsoby zasnoubení	63
5. Dějiny zasnubu	64
Čl. 2. O zevní formě zasnubu a jeho právních účincích	67
1. Zásnubní listina	67
2. Právní účinky zasnubu	68
3. Důvody pro zrušení smlouvy zasnubní	70
Čl. 3. O dvojí zkoušce a cvičení snoubenců	73
1. Zkouška o právní způsobilosti k sňatku	73
2. Zkouška o základech nauky křesťanské	77
3. Poučení o stavovských povinnostech	78
Čl. 4. Veřejné ohlášky sňatku	78
1. Vývoj práva	79
3. Příslušný farář	80
3. Okolnosti ohlášek	81
4. Obsah ohlášek	83
5. Forma ohlášek	84
6. Povinnosti věřících	85
7. Objevená překážka manželská	85
8. Prominutí ohlášek	86
9. Opětování ohlášek	87

Čl. 5. Občanské právo vyhláskové	88
1. Pojem a obsah vyhlásek	88
2. Způsob a místo vyhlásek	88
3. Trvání vývěsu ohlásek	89
4. Úlevy od vyhlásek	89
5. Platnost ohlásek církevních podle práva státního	90

Díl II. O manželských překážkách všeobecně.

Úvodem	91
Čl. 1. Pojem, účinek a cíl manželských překážek	91
1. Výměr manželské překážky	92
2. Účinek manželské překážky	93
3. Účel překážek manželských	94
Čl. 2. Druhy manželských překážek	95
1. Zákonná záповěď a překážka platnosti	95
2. Překážka veřejná a tajná	95
3. Překážky práva veřejného a soukromého	97
4. Překážka povšechná a osobní	98
5. Překážka trvalá a dočasná	98
6. Překážka promijitelná a nepromijitelná	99
7. Překážka nižšího a vyššího stupně	99
8. Překážka předcházející a následující	99
9. Překážka jistá a pochybná	100
Čl. 3. Zákonodárci manželských překážek	101
1. Božský zákon přirozený	101
2. Božské právo pozitivní	101
3. Zákon papežský	102
4. Zákon biskupský	102
5. Zákonný obyčej	103
6. Zákon státní	104
Čl. 4. Seznam kanonických překážek manželských	105
1. Staré právo	105
2. Nové právo	107
3. Státní předpisy československé o manželských překážkách	108

Díl III. Způsoby, jak odstranit manželské překážky.

Úvodem	110
Čl. 1. Dispensační právo papežské	112
1. Výlučné právo sv. Stolice	112
2. Meze věcné kompetence papežské kurie	113
3. Římské dispensační úřady	114
4. Prominutí překážek občanských	115
Čl. 2. Dispensační pravomoc biskupů a kněží, udělená zákonem	116
1. Hrozící nebezpečí smrti	116
2. Rozšíření téže fakulty na nižší církevní orgány	119
3. Neodkladnost oddavek	120
4. Rozšíření téže fakulty na nižší klerus	121
Čl. 3. Delegované dispensační fakulty papežské	121
1. Dějinný vývoj pětiletých fakult	122
2. Pagella pro obor svědomí	122

3. Fakulty pro veřejné forum	123
4. Fakulty apoštolských nuncií	124
5. Pravidla o používání uvedených fakult	125
Čl. 4. Dispense, udělené papežským reskriptem	126
1. Zjištění příslušného úřadu	127
2. Obsah žádosti	127
3. Forma žádosti	129
4. Componenda	130
Čl. 5. Zákonné důvody dispensační	131
1. Druhy dispensačních důvodů	131
2. Kanonické důvody	132
3. Důvody mimokanonické	133
4. Dispense bezdůvodné	133
Čl. 6. Vykonání dispensačního reskriptu	133
1. Vykonaatel reskriptu	134
2. Zkoumání obsahu reskriptu	135
3. Klausule a výhrady reskriptu	135
4. Nabývání reskripční milosti	136

Díl IV. Rozbor kanonických překážek manželských.

Úvodem	138
------------------	-----

A) Zákonné záповědi (impedimenta prohibentia).

Čl. 1. Jednoduchý slib (votum simplex)	138
1. Pojem slibu	139
2. Druhy slibu	139
2. Zákon překážky	140
4. Dispense od slibu	142
5. Trestní sankce	143
Čl. 2. Osvojení (adoptio)	143
1. Římské právo	144
2. Občanské právo moderní	145
3. Právo kanonické starší	147
4. Kanonické právo platné	148
Čl. 3. Smíšené vyznání (mixta religio)	149
1. Historický vývoj	149
2. Podmět zákona	151
3. Záповěď manželství	152
4. Dispense od překážky	152
5. Dispensační důvody	153
6. Záruky (cautiones)	153
7. Obřadnosti smíšeného sňatku	154
8. Dogmatické přetčiny a trestní sankce	156
9. Manželství osob různého obřadu	156
10. Mezikonfesi ní právo československé	157
Čl. 4. Mravní nezpůsobilost k církevnímu sňatku	158
1. Odpadlíci od víry katolické	158
2. Členové zakázaných společností	159
3. Veřejní hříšníci a notoricky censurovaní	159

B) Překážky platnosti (impedimenta dirimentia).

Čl. 1. Nezralost věku (defectus aetatis)	160
1. Pojem a právní podklad překážky	160
2. Dějiny překážky	161
3. Platné právo kanonické	162
4. Občanská překážka nezletilosti	163
Čl. 2. Tělesná neschopnost (impotentia)	164
1. Pojem fyzické neschopnosti k manželství	165
2. Příčiny tělesné neschopnosti	165
3. Druhy fyzické neschopnosti	167
4. Překážkový zákon	168
5. Úřední zjišťování překážky	168
6. Občanský zákon	170
7. Právo církví východních	170
Čl. 3. Manželský svazek (impedimentum ligaminis)	171
1. Dogmaticko-historický podklad překážky	171
2. Právo božské	172
3. Právo kanonické	173
4. Trestnost bigamie	173
5. Odstranění překážky	173
6. Občanská překážka	174
Čl. 4. Různost náboženství (impedimentum disparitatis cultus)	175
1. Vývoj překážky	175
2. Právo obyčejové	176
3. Právo předkodexové	176
4. Platné právo kanonické	177
5. Odstranění překážky	178
6. Občanský zákon	178
Čl. 5. Vyšší svěcení (impedimentum ordinis sacri)	179
1. Historický vývoj překážky	179
2. Celibát v církvi východní	181
3. Platné právo	182
4. Důvody kněžského bezženství	183
5. Právní podklad překážky	183
6. Odstranění překážky	185
7. Tresty na přestupky	186
8. Občanský zákon	187
Čl. 6. Slavné sliby řeholní (impedimentum voti sollemnis)	187
1. Historický vývoj překážky	188
2. Platné právo	189
3. Odstranění překážky	190
4. Trestní právo	190
5. Církev východní	191
6. Občanský zákon	191
Čl. 7. Ůnos (impedimentum raptus mulieris)	191
1. Dějinný vývoj překážky	192
2. Platné právo kanonické	193
3. Osвобоzení od překážky	194
4. Trestní právo	195
5. Občanský zákon	195

Čl. 8. Zločin (<i>impedimentum criminis</i>)	195
1. Mravní podklad překážky	196
2. Dějinný vývoj překážky	196
3. Platné právo	197
4. Cizoložství	197
5. Cizoložství s vraždou manžela	198
6. Vražda manžela smluvená	198
7. Překážka několikerá	199
8. Odstranění překážky	199
9. Občanské a trestní právo	200
Čl. 9. Pokrevství (<i>impedimentum consanguinitatis</i>)	201
1. Fysiologicko-mravní podklad překážky	202
2. Pojem pokrevství	202
3. Dějiny překážky pokrevství	203
4. Počítání stupňů příbuzenských	204
5. Grafické znázornění příbuzenství	205
6. Násobené pokrevství	206
7. Platné právo kanonické	208
8. Právo církvi východních	208
9. Dispense od překážky	209
10. Občanský zákon	209
Čl. 10. Švakrovství (<i>impedimentum affinitatis</i>)	210
1. Pojem švakrovství	210
2. Překážka švakrovství podle práva zašlého	211
3. Platné právo	212
4. Odstranění překážky	213
5. Občanské právo	214
Čl. 11. Veřejná počestnost (<i>impedimentum publicae honestatis</i>)	215
1. Starší právo kanonické	215
2. Právo platné	216
3. Rozsah překážky	217
4. Odstranění překážky	218
Čl. 12. Duchovní příbuzenství (<i>impedimentum cognationis spiritualis</i>)	218
1. Historický vývoj překážky	219
2. Právo platné	220
3. Násobené duchovní příbuzenství	221
4. Odstranění překážky	222
5. Překážka v církvi východní	222
Čl. 13. Občanské příbuzenství (<i>impedimentum cognationis legalis</i>)	222

Díl V. Manželská smlouva a její následky.

Úvodem	223
Čl. 1. O manželském souhlasu (<i>consensus matrimonialis</i>)	223
1. Význam manželského souhlasu	224
2. Obsah manželského souhlasu	224
3. Oprávněné osoby	225
4. Vlastnosti manželského souhlasu	225
Čl. 2. Podstatné vady manželského souhlasu	226
1. Nevědomost	227
2. Omyl	227

3. Násilí a bázeň	229
4. Podmínka	230
5. Občanské právo	231
Čl. 3. O zevnější formě oddavek	232
1. Historický vývoj zákonné formy	233
2. Oddávající hodnostář	235
3. Nouzový sňatek bez faráře	238
4. Osobní závaznost zákona	239
Čl. 4. Zevní okolnosti oddavek	241
1. Obřadnosti oddavek	241
2. Zápis do farních matrik	242
3. Zapověděný čas	243
4. Místo oddavek	244
5. Občanské právo oddavkové	245
Čl. 5. O právech a povinnostech manželů	247
1. Vzájemná práva manželů	248
2. Práva mužova	250
3. Práva manželčina	250
Čl. 6. O právním stavu dětí	251
1. Manželské děti	251
2. Děti nemanželské	252
3. Manželství dodatečné	253
4. Papežský reskript	254
5. Prominutí	254
6. Slavná řeholní profese	255
Čl. 7. O rozluce svazku manželského	255
1. Pojem manželské rozluky	255
2. Historický vývoj manželské rozluky	255
3. Manželství křesťanské dokonané	257
4. Manželství křesťanské nedokonané	258
5. Manželství osob nekrtěných	259
6. Rozluka podle zákona občanského	260
Čl. 8. O rozvodu	262
1. Pojem rozvodu	262
2. Rozvod trvalý	262
3. Rozvod dočasný	263
4. Péče o děti za rozluky a rozvodu	264
5. Rozvod podle práva občanského	264
Čl. 9. O řádné nápravě neplatného manželství	265
1. Překážka platnosti	266
2. Neplatný souhlas manželský	267
3. Opmenutí zákonné formy	267
Čl. 10. O mimořádné nápravě manželství (sanatio in radice)	268
1. Pojem sanace	268
2. Dějiny sanace	268
3. Podmínky sanace	269
4. Žádost o sanaci	269
5. Legitimace dětí	270
6. Sanace občansky neplatného manželství	270
Čl. 11. O soudním řízení manželském	271
1. Předmět soudního řízení	272

2. Soudní dvůr	272
3. Defensor vinculi	272
4. Zalobci	273
5. Svědkové	273
6. Znalci	274
7. Soudní výrok	274
8. Odvolací právo	274
9. Zkrácené jednání	275
10. Občanské prohlášení neplatnosti manželství	275
Cl. 12. O opětém manželství	276
1. Pojem druhého manželství	276
2. Právo božské	276
3. Dějinný vývoj kázně	277
4. Platné právo	278
5. Zjištění stavu svobodného	278
6. Civilní prohlášení za mrtvého	279
7. Čekací lhůta	280
Listinné doklady	283
Ukazovatel jmenný	291
Ukazovatel věcný	299